

Locuinta Redactorului

Cancelari'a Redactiunii

in
Strat'a tragatorului [Lă-
vésutoza], Nr. 5.

Scrierile nefrancate nu se voru
primi decât numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articolii tramizi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Domneec'a.

Prețulu de Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 8 fl. v.

Pre ciese lune . . . 6 " "

Pre anulu intregu . . . 12 " "

Pentru Romanii'a:

prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei v.

" 6 lune 16 " = 16 " "

" 3 " 8 " = 8 " "

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. caos'a tim-

brale pentru fișeoc-care publica-

tiune separatu. In loculu deschis

20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Scire electr. partic. a „Feder.”

Data Alb'a-Iuli'a 15 iuniu 5 ore 35 min. d'in d'i.

Sosita Pest'a 15 " 5 " 45 m.

" la Red. 15 " 8 " ser'a.

De-ora-ce conferinti'a natiunale, reclamata de interesele nationali, la momentu nu s'a conchiamatu, subscri-sii, in urm'a consultariloru tiente cu mai multi inteligenti romani, decis-sera a invita inteligenti'a romana din Transsilvania la conferinti'a pre 27 iuniu st. n. 1872 la Alb'a-Iulia. Dr. Ratiu, Elia Macellariu, Nicol'a.

Data Orestia 15 iuniu 4 ore 20 min. d'in d'i.

Sosita Pest'a 15 " 9 " 45. " ser'a.

" Red. 15 " 12 " noptea.

Clubulu natiunale alu scaunului Orestiei desxp-
proba conclusele conferinti'e d'in Sabliu, rogandu me-
tropolitii pentru conchiamarea congressului in Alb'a-
Iuli'a.

A p e l u *

cătra inteligenti'a romana d'in Transsilvani'a.

Considerandu, cumcà una conferinti'a natiunale
romana, reclamata d'in tote partile Transsilvaniei inca
nu s'a conchiamatu; considerandu, cumcà alegerile sunt
imminente; considerandu, cumcà in privinti'a tientei
Romaniloru la alegerile venitorie nu avemu alte concluse
nationali, afara de celea de la Mercuri a;

considerandu, cã unii susienii, cumcà acelea con-
cluse ar' fi fostu aduse numai pentru periodulu trecut:

D'in acestea consideratiuni, cu scopu de a statorî
una tiente solidaria in caus'a alegeriloru, subscri-sii,
d'in consultarea mai multor-a, roga inteligenti'a roma-
na d'in Transsilvani'a, sê binevoisea a veni la una con-
sultare pre 27 iuniu stilu n. 1872 la 9 ore in ante de
amedia-di in Alb'a Iuli'a.

Alb'a Iuli'a 15/3 iuniu 1872.

Dr. I. Ratiu m. pr. E. Macellariu, Dr. M. Nicola m. pr.

Participarea Romaniloru Transsil- vani la alegerile de deputati.

Nunc animis opus, Aenea, nunc pectore firmo.

Tote polemiele cãte s'a urmatu d'in lun'a lui
Aprilu (luna ominosa!) an. 1871 pana in diu'a de
sã di, adeca mai bine de unu anu de dille, intre
activisti si pasivisti, prin diurnalele romane, cari
servescu de organe unei seau altei parti, spre a
constatã si a da directiune opiniunii publice, se
reducu numai si numai la cestiunea alegeriloru si
a nume, in ultim'a linia, la modulu d'a se exprime,
d'a se manifestã cu mai multa energia decâtu pana
acum passivitatea, unica si, intre impregiurările
de facia, singuru posibil'a activitate a Romaniloru
d'in Transsilvani'a; adeca passivitate inerte? seau
passivitate activa? acest'a este cestiunea. — Prea-
bine scimu cã manile celle lunge alle unor-
intriganti politici, confessionali, ba chiaru si perso-
nali, d'in Pest'a, Sabliu-Brasieu si inca unu muni-
cipiu d'in nordulu Transsilvaniei, au staruit cã
sê tãresca pre Romani pre callea cea lunecosa,
desonoratoria si periculosa a unei activitati cu
totulu intru intiellesulu, dupa vointi'a si placulu
ministeriului d'in Pest'a, alle carui-a instrumente
indemanatece, dar asta data pucinu abili si aproape
impotentu sunt, precum au fostu intr'alte timpuri
alle altoru guverne si voru fi a toturor cãte s'ar
mai perondã. Am dîssu o acest'a in cunoascintia
de causa si trebue sê o repetîmu, pentru cã faptele
loru si situatiunea presente, destullu de trista,
creata de d'insii, vorbescu destullu de elocinte.

*) Celles-lalte foi romane sunt rogate a reproducã acestu
apellu.

N'avemu timpu asta-di cã sê mai spunemu cãte
am observatu lucrandu-se in dosulu culisseloru si
cã sê le assemenãmu cu „hocus pocus“-ulu d'in
alte timpuri, spre a dovedi cã totu acellu-a-si
jocu se joa pre socotela natiunii romane, ci, re-
servandu-le pentru alta data, ne vomu tienne strinsu
la cestiunea cea urgente, cestiunea dillei, adeca
cestiunea alegeriloru.

Omunculii conventiului de la Sabliu au fos-
tu si sunt desavuati. Este adevratu cã d'in tote
partile de unde s'a manifestatu vointi'a natiunale,
s'a descoperitu dorinti'a, s'a facutu rogarea iden-
tica cu a omeniloru pseudo-comitetului d'in Sa-
bliu, cã Metropolitii sê convoce unu congressu ca
la 1861 si ca la 1863. Dar' cu tota si singura iden-
titatea acest'a, comitetulu d'in Sabliu este si rema-
ne desavuatu, pentru cã tendintiele lui, intenti-
nea lui cea necorecta, sê nu dîcemu necurata, este
desavuata, este condamnata. Noi tienne cã intelligen-
ti'a romana (nuntiellegenti'a si majoritatea comitetu-
lui d'in Sabliu, cã-cã acest'a scieã ce si pentru ce
face) nu trebuiã cã sê ingagiede pre metropolitii
la actiune directa, facun-u-i factori principali in-
tru una actiune, a carei rezultatu poteã se com-
promitta positiunea loru. Sunt casuri si potu fi
multe, in cari capl nostri besericesci au detorin-
ti'a morale si natiunale, d' merge in fruntea natiunii,
preacarei-atrupu intregu diemandu-se sunt tarisi vo-
cea loru este ascultata pentru cã ponderedia mul-
tu, atãtu cã a consiliariloru tronului, cãtu si cã a manda-
tariloru natiunii. Aici inseã este casulu acestu-a, erã,
pote, dupa ce una conferinti'a generale ar' fi luat
concluse de natura d'a sã potã increde essecutarea
loru, fara vre una compromisiune. Metropolitilo-
ru. Nu este inseã si nu pote fi permis a terei
pre capii nostri besericesci in tote actiunile, sê nu dîce-
mu jocurile politice. Sê ne ferimu d'a compromite
positiunea loru, dar' sê ne ferimu d'alta parte si
de compromisiune natiunale. Capii nostri besericesci
sunt cã atari si cã consiliari ai tronului mediocri
intre tron si natiune. Acestu rollu allu lor
sê nu se compromitta neci intr'una directiune.
Sê nu-i silimu moralmente neci a se compromite,
neci a ne compromite. Ambe casurile ar fi fatale
si ar involve mare inconvenientu, intr'une ori chia-
ru periclu. Luptatorii mireni ai natiunii potu sê
dee cu capulu d' petra cã-ce de si-ar si sparge ca-
petn'a, numai d'insii ar sentî dorerea, natiunea ha-
baru nu are, dar capii nostri besericesci nu
potu da cu capulu de petra, cellu pucinu
nu sê pote pretinde de la d'insii assemene cute-
diare, pentru cã d'in atare ciocnire ar' potã sê
resulte scirbarea interesseloru nationali seau besericesci,
dar' s'ar potã intemplã si casulu, nu raru
in istoria cã vedendu a fi imminente periculu
ciocniturii, l'ar declinã cu precautiune de la per-
sona propria si lovitura, nu dîcemu, ba neci
presuppunemu, cã n'ar vre, ci pote nu ar' potã-o
detornã de la natiune. — In fine, pentru ce comi-
tetulu si centrale si natiunale si romanu d'in
Sabliu n'au convocat u insu-si conferinti'a gene-
rale? pentru ce ei majorennii in politica au
alergatu cã minoreni la tutel'a si scutel'a archie-
resca? Multu ne mirãmu si de cealalta parte a
intelligentiei nostre, reunita in cluburi politice na-
tionali (la Clusiu, Deesiu, Orestia, etc.) cã des-
avuandu pre Sabliani i imitedia totu-si in asta pri-
vinti'a; era conferinti'a advocatoriloru nostri doctori
in tote legile, spum'a jurisprudentei nostre o ad-
mirãmu! Dar' pana candu vomu fi minorenni?
Candu vomu deveni odata maturi? Dar' ce tre-
buintia erã a impinge pre Metropolitii pre unu
terrenu spinosu, plinu de susceptibilitati . . .
si de totu felulu de respecte? . . . Nu vedeti, Dom-
niloru, in ce positiune ridiculosa ati strimtoratu
pre Archierei, candu ei ne mai sciindu de unde
sê apuce, alerga sub scutulu ministeriului, chiaru
cã si dvostra la scutulu loru? — Tota lumea se
aduna, se suatuesce in deplina libertate, in po-
tatea dreptului constitutiunale; — numai romanii
transsilvani ceru permissiune, incuviintiare, nalta
aprobare! gratia! d'a se potã adunã intr'o confe-
renti'a. Dificile este sairam non scribere. Doi

trei barbati de reputatiune, ba chiaru si unulu
singuru, poteã sê convoce conferinti'a generale.
Ins'a si conferinti'a de la Sabliu in locu d'a luã
concluseru cã romanii ardeleni sê participe la
alegeri. ceea ce nu erã de competentia ei, ar' fi
trebuitu sê convoce indata, neintardiatu, nemediu-
locitu, conferinti'a generale, sêu comitetulu numitu
d'acesta conferinti'a trebuiã insu-si sê o convoce
in locu d'a colindã pre la curtile metropoli-
tane, si aceste pre la celle ministeriale, spre a
se potã tienne romanesca si generale conferinti'a cu
nalta permissiune, seau la porunca mai nalta!
Unde vomu ajunge estu modu?

Acum dupa ce este secretu publicu cã Mitro-
politii s'a retrasu si dupa ce conferinti'a generale
este convocata (vedi scirea electr. de susu) pre
diu'a de 15/27. iuniu, „Ce este de facutu?”

De la diu'a, in care Apellulu de mai susu va
ajunge la cunoascintia publiculu intregu si pana
la diu'a, in care se va tienne conferinti'a generale,
abiã sunt 6-7 dille, prin urmare timpu forte
scurtu, mai scurtu decâtu ca sê se potã face ra-
tionalmente multe si lunge.

Ecce in pucine cuvinte parerea nostra, care
s'a potutu vedã d'in „Reflessiunile la art. Ce e
de facutu?” si care este identica cu a Dni Iosifu
Hodosiu si, in fine, care este, precum credemu,
espressiunea opiniunii publice a Romaniloru.

„Passivitate activa”, prin urmare
participare la alegeri.

In tote cercurile elect. unde romanii facu
majoritatea alegatoriloru, acesti-a sê votiede numai
pentru candidatulu romanu.

Sê se candidiede numai barbati de repetatiune
publica. Honestus rumor alterum patrimonium
est.

Ce sê faca apoi deputatii alessi?

Ceea ce au facutu si deputatii magiario-secui
d'in Transsilv. la an. 1863. cu tote cã pentru
d'insii nu erã fabricata lege electorale separata
precum este infam'a lege pentru romanii ardeleni.

Asiã cere onorea nostra natiunale, moralitatea
publica si situatiunea ce ni-oj creaut o inimicii
nostri seculari.

Conferinti'a gen. de Alba-Iulia va precisã
mai pre largu, dar altmintrea nu va decide.

Cat. Cens.

D'in tier'a lui Radu-Negru, 12. iuniu 1872.

Onorab. Dle Redactoru! Cu nerabdare am acceptatu
sê cetescu si in pretiuit'a foia „Fed.” vre-unu raportu des-
pre miscarile si intemplamentele, cari de unu tempu iacoce
se perondeza in tier'a nostra. Am acceptatu sê vi raporteze
cei competentii si mai capabili decâtu mine, dar' precum se
vede, domni de la orasie inca sunt cu multe ocupati si
asiã nu potu ajunge pre totindinea.

Voiu, Dle Red! sê aduca la cunoascintia on. publicu cetito-
riu unu faptulu comitetului districtului Fagarasiu, care nu nu-
mai cã este demnu de urditorii lui, ci servece chiaru spre onore
natiunii in genere, si in specie nõe cestoru d'in tier'a Oltu-
lui cari, d'in impregiurarea cã Branulu si Zerneacii inca se
tiente de Fagarasiu, amu trebuitu sê inghitimu multe noduri
pre contulu faimosulu ospetiu de la „Hotelu de sore” d'in
Brasiovu. — Voiu se fiu cãtu se pote de scurtu.

Este cunoscutu, cã romanii d'in districtulu Fagarasiu-
lui au participatu la alegeri si in 1869 si cu tote cã re-
sultatulu acelloru alegeri a fostu atãtu de neromanescu,
atãtu de rusinosu pentru districtu si poporulu seu, totu-si
nu s'a potutu si nu se pote disputã, cã scopulu romaniloru
n'ar fi fostu curatu romanescu nationalu, adeca d'a alege
pentru cã sê nu alega adversarii si apoi d'ina nu trece Ru-
biconulu. Corruptiunea si abususlu inseã in avinsu si drep-
tate trebui sê, cantãmu si sê ceremu chiaru de la acei-a,
cari insi-si propagau si sprigineau corruptiunea. Totu acestua-
este scopulu nostru si asta-di si speru, basatu pre tari'a
caracterului barbatiloru d'in fruntea comitetului districtualu
cã corruptiunea va trebui sê, cedavointiei si sentiului roma-
nescu. Dar' sê trecemu la objectu. Comitetulu districtului,
nostru, in poterea dreptului ce lu-are, d'a dispune liberu de
loculu de alegere in fia-care cercu electoralu, a aflatu de
bine a decide, cã pe ntrucerculu superioru, de care se tienne

și Fagarasiulu, se fia Sinc'a-vechia locu de alegere, si acést'a d'ia mai multe motive, dar' cu osebire d'in doue cause forte ponderose si anume, antaiu pentru că Sinc'a se pote luá mai multu cá ori si care alta comunitate cá locu centralu pentru acestu cercu electoralu, si a dou'a pentru cá aici coruptiunea n'are atâte midiloce la dispusetiune cá intr'unu orasiu séu chiaru intru-o comunitate cum sunt Sierpenii, vechiulu locu electoralu. Ungurii d'in comitetu inse nu numai cá au protestatu contr'a acestei decisiuni juste si ecuitabile a comitetului, ci duoi d'ntre ei s'au repeditu indata pána la ministrulu Tóth in Pest'a si, dupa ce i-au scosu mintile d'ia capu, au esoperatu de la d'insulu unu ordenu, pre cátu de arbitrariu si de volnicescu, pre atátu de nelegalu.

Ministrulu prin acestu ordenu dispune, cá nu Sinca-vechia, ci Fagarasiulu se fia locu de alegere, si spre a dá volnicia sale ore-care umbra legale se provoca la §. 5 alu art. de lege V—1848 d'in Posoniu. Prin acestu ordenu ministrulu nu numai, cá a vatematu dreptulu acestui municipiu, d'a dispune liberu in privintia locului de alegere, ci d-sa merge si mai departe cu volnicia sa si aplica facia cu acestu districtu nnu paragrafu d'in unu articlu de lege, care pentru Transilvania nu este obligatoriu, n'are valoare de lege. Si chiaru candu acésta lege ar fi obligatoria si pentru Transilvania, ministrulu constitutionalu nici atunci n'ar poté dá unu asemenea ordenu, pentru cá chiaru dupa acestu articlu de lege Fagarasiulu este subordinatu municipiului cá si ori-care alta comunitate.

Comitetulu district., la propunerea dloru adv. A. Denusianu si I. Romanu a respinsu si a remonstratu contr'a acestui ucasu arbitrariu alu ministrului, dar' ministrulu n'a voitu se iée in consideratiune remonstratiunea, ci de nou si-a aretatu poterea pusetiunii sale, observandu categoricu „sic vollo, sic jubeo.“ Dar' comitetulu nostru inca nu se sparia de tota tufa; elu inca respinse a dova ora cu unanimitate ordenulu ministrului si remonstrá la consiliulu ministerialu. Vemu vedé unde vomu est.

Daca ministrii in Ungaria aru fi intradeveru constitutionali si daca responsabilitatea loru n'ar fi vorba in ventu, atunci, die Redactoru, ministrulu Toth ar meritá tramisu in monastirea de la Vatiu. Acést'a inse sciu cá nu se va intempla si de aceea inchiau d'icundu: onore comitetului nostru, care scie a-si aperi drepturile, scie a intempliná arbitriulu resolutu si cu frunte deschisa. S. C.

Dev'a, 1/13 iuniu, 1872.

In momentul acestu-a ne despartiramu membrii asié numitului Clubu nationalu, constituitu — in urm'a provocării comitetului nationalu d'in Sabiu — in dominac'a trecuta.

Credu cá vi este cunoscuta provocarea, respectivu asié numitului rescriptu, care s'a indreptatu d'in partea Comitetului numitu cátra tote orasiile, cercurile electorali, etc. invitandu-le a se intruní d'a se constitú in Cluburi nationali, d'a se pronuncia asupr'a principiului vederatu in acestu rescriptu, respectivu d'a-lu primí, propagá, sustiené cu tote fortele.

FOISIORIA

Istoria critica a romanilor.

„Aduceti-ve a minte, cá fara istoria nu este Patria, si fara dragoste cátra istoria (patriei) nu póte fi dragoste cátra Patria.“

A. Hasdeu (tatalu.)

Unu nému traisece d'in momentul ce literatur'a sa se nasce.

A trai inse in simtiulu bestiale alu cuventului, este a traganá o palavatica vietia in negure adurce, pe sierpuite si strimte potece, pentru ca apoi, mai curendu séu mai tardiu cu taiarea firului se nu remana nici numele.

A trai, in sensulu adevratu alu cuventului, este a trai pentru a nu mai mori nici odata.

A trai fara a mori! éca misterios'a fortia pre care omulu a suptu-o dí cu dí d'in indelungat'a-i si necurmat'a-i lupta cu natur'a; éca misterios'a fortia cu care omulu inlantiuindu vremea, spintecandu pamentulu, scormonindu ceriulu si-puse neperitoriulu seu sigilu pe acésta scortia, in care valurile generatiuniloru se impingu unele pe altele cá ale oceanului.

Némulu sorbe nemurirea d'in literatur'a sa, precum storce d'int.insa suculu vietiei, foculu inimiei.

A tiené nestinsu acestu focu, éca misiunea celoru ce iubesc. némulu; cá-ci a inbí némulu este a-lu cresce; si tocmai acést'a e misiunea providentiale a literatur'e, scopulu seu celu mai sublimu.

A celu necurmatu pentru litteratur'a unui nému, este a lucrá pentru nemurirea lui; cá-ci, dupa cum d'ice Larmartine: „Cetiti analele poporeloru, si ve veti incredintia indata cá pre cátu timpu ele u'au fostu literarie, acele popore n'au existatu, si cá memori'a loru incepe cu literatur'a loru si cu d'insa incetéza; candu unu poporu nu mai scie a cantá, nici a scrie, nici a vorbi, elu nu mai existe.“

Credu cá veti scí si ace'a, cum-cá si Clubulu nostru a primitu principiulu, carenunci mai multu nici mai pucinu decátu activitate, fie ace'a desvoltata pána in pragulu usiei, ori ána in antichambre, ori chiaru pána in salonu, totu atátu-a, — au fostu inse si contr'apareri cari au conditionatu tienut'a politica de la directiva Congresului nationalu; remanendu inse parerile acestea islate, s'a pronunciatu obligamentulu moralu alu solidaritatii, si asié dara amu puresu solidari, si la propunerea dlui protopopu I. Papiu amu acclamatu unanimu pre D. Ioanne Piposiu de candidatul nostru.

Avemu asié dara prospectu cá la casu candu nu se va conchiamá congressu nationalu, care se decida asupr'a tienutei ablegatoru nationali romani, si candu programulu D. Hodosiu publicatu mai de un'a-di in „Federat.“ nu s'ar adoptá — Comitatu Uniadorei o se tramita de nu 4, dar' de siguru 2 deputati romani la diet'a Capitalei Dvoestre.

Aterna multu de la preoti, cari au influentia mare asupr'a poporului de la sata, si acesti preoti credemu cá-si voru implini cu conscientiositate misiunea, ce'a ce si asceptámu.

De va reusf candidatul nostru nationalu, si tienut'a celoru-a-lalti ablegati romani traussilvaneni nu va parasí politica nationala, atunci Clubulu deputatiloru romani a cascigatu cu alu nostru unu barbatu intieptu, resolutu si constante.

D'in districtulu Chiorului.

Diu'a de 31. maiu e memorabile pentru analele Chiorului, si cu atátu mai virtosu, fiindu-cá in diu'a acest'a s'au luptatu doue partite la alegerea primului deregatoriu, a vice capitanului Chiorului, la postulu acestu-a au fostu doi aspiranti ambi de partit'a drepta, Paulu Dragosiu neobositu protonotariu alu Chiorului, care si-a cascigatu increderea poporului si a comitetului districtuale, precum si a inteligentiei in genere, si contra dsale nimene n'a avutu observare, fara numai unulu care a luptatu pentru alu doilea aspirantu Josifu Popu, fostulu vice-capitanu, numai d'in acelu-si motivu, fiindu cá acestua e omu la betranetie, si cu totu pretiulu a voitu, cá se lu-mai sustiena in postulu de vice-capitanu, pre langa tote cá dupa modest'a nostra parere, betranulu, care in una correspondentia aparatu in „Federat.“ unu aderente alu seu lu-caracterizasse de naivu, numai e in acea taria sufletesca, cá se se pote miscá dupa principiile sale, fara a fostu condusu in tempurile mai de aproape, de nesce omeni ai sei, cari acuma i causara caderea cea mare, despre care insu-si nu aru fi fostu visatu vreodeta, nu numai, ci atát'a sa increditu in popularitatea sa care firesce nu a avutu-o, — in cátu au fostu in acea sedusa convingere, cá numai densulu pote se résa de vice-capitanu, au crediutu, cá toti chioreni, tota inteligentia, numai asié cugeta, pote se cugete precum dsa, inse s'a insielatu forte, si intru atát'a, cátu curundu nici pote se se reculéga.

Alegerea s'a intemplatu in cea mai buna ordine prin votisare nominala, a cárei resultatu a fostu, cá d'ntre 81.

La noi generatiunea trecuta a intielesu acestu adeveru; cea de adi la elu nici viséza.

Éca de ce avemu literatura; éca de ce ea stá pre locu si se ingropa in negur'a uitării pre fie-care dí.

Barbatii mari ai nostri, ale caroru-a nume voru fi trainice cá vécurile, s'au jertfitu de tineri inca munciei ogorului nationalu; si pre plaiulu celu intinsu alu cugetării romane au semenatu . . . si au si culesu rodele, decep-tandu consciint'a nationala, pregatindu si realisandu unirea, desfiintandu prejudeciile si privilegiarile, dandu natiunei o literatura vrednica d'a se numerá cu mandria intre celelalte literaturu.

Greu érá d'a scrie pre atunci. Usioru e d'a serie asta-di. Greu, cá-ci nemilose érá forfecelce censurei, forfecelce cari taiá in doue cugetarea. Usioru e, cá-ci gratia libertatii pressei, ori-cine este volnicu a spune ce cugeta!

Cu cátu inse érá mai greu atunci, cu atátu se scrieá mai multu. — Asta di cu atátu mai putienu. „Atunci érá epoc'a candu roiori de tineri, dice dlui Cogalnicénu, plini de entusiasmu, crediendu in viitoriulu patriei loru si alu loru, uniti toti cu curagiulu junetiei ce nu se indoiesce de nimicu si pentru care stavila nu este, se apucaseru de lucru.“

Asta-di egoismulu, desertatiunea, brutulu materialismu, furi'a d'a parveni cu ori-ce pretiu, au luat loculu nobileloru semtieminte d'odiniora; isvorulu curatu, de unde esiau cugetările sufletului s'a secatu; si musele ne-au parasitulasandu-ni o céta de advocati intr'o turma de carcotasii.

Se scuturá atunci limb'a de maracine; se alaturá gunoiulu care tienuse ascunsa comora unu nému atáte vécuri; inim'a scoteá accentele doiose, vestindu dlui'a desceptării, éra imaginatiunea p'auritele aripi ale sperantiei d'unu viitoriú mai frumosu pluteá.

Yrajb'a nu inghiatiase anizela; imitatiunea, bol'a comunu la tote natiunile, nu omorise gustulu originale — insusirea nepretiosu a ori-carei literaturu; meschinulu interesu nu stinsese foculu sacru d'in sufletu; amar'a deceptiune nu sdrobise cordele tinereloru lire, si pre atunci se vená aburii slavei. . . asta-di ce-va mai pipaitu, mai lucitoriu.

de votisanti dlui Paulu Dragosiu a capetatu 46, si d. Iosefu Popu 35. voturi, prin urmare, Dragosiu fu alesu cu una majoritate de 11. voturi.

Cu mare mirare trebue se marturisescu, cumcá d'in partea dlui Iosifu Popu si respective a aderentiloru sei s'au facutu tote apucaturele in contra dlui Dragosiu; pre unii i avorbiau, cá numai unguri voieseu sélu alega cari abie sunt 10 in comitetu intre 120. membri ai comitetului, si cá numai prin influentia loru voiesce se se alega, ore noi nu vomu fi potutu aduce aminte multe lucruri, cari l'aru fi apesatu, respective depopularisatu pe dlui Iosifu Popu p. c tribunalulu, respective pierderea acelu-a, sub auspiciile dsale cá deputatu, n'amu facutu, amu lasatu se voteze fiesce care dupa convingere, cu tote cá si noi amu fi potutu cortesi in contra dsale, fiindu cá in tempurile cele mai critice, in locu se fi fostu in Pest'a pentru asecurarea tribunalului, au venitu acasa, cá se apere unu nefericitu aderente alu séu, pre carele comitetulu l'a suspendatu, pentru nesce fapte criminale.

Insa noi d'in parte-ni damu uitarei trecutulu, si numai dorimu inradecinare politica personala, care pána acum'a ni causá multe neplaceri; dorimu inse d'in anima curata, cá lupt'a avuta in 31 maiu, a. c. se ni aduca fruptele dorite, dorimu cá Domnulu vice-capitanu Paulu Dragosiu carui-a i-se deschisse terenulu activitatii, prin cunoscut'a constantia, atátu facia cu districtulu intregu, cátu si cu interesele singurateceloru corporatiuni, prin administrare prompta, si controlare cuviintiosa, se-lu-potemu multi ani salutá in postulu onorificu, cu care lu-onorá increderea publica; dorimu, cá la organizarea Comunelor se fia cu cea mai mare ingrigire, si asié barbati se se aplice la posturile notariale, cari se fia totu deodata conducatorii respectivi comune, fiindu cá poporulu e silitu a se folosí de parintiésca conducere a superioriloru sei, mai incolo pentru cá e cunoscutu, cá in tote statele constitutionale, bas'a constitutiunii numai acolo se pote inradeciná, unde organismulu comunelor e sanetosu.

Si candu aceste oftari le damu publicitatii, totu deodatae in semtimuin dreptu a provocá tote Comunele chiorene. cá legea de nationalitate, care de si nu e asié liberala in privint'a limbii precum amu dorí, inse de la noi stírna, cá folosindu-ne de partea ei liberala in viitoriu se isbutimu d'in tote poterile, cá si acei §§, cari ne restringu usuarea limbii in unele afaceri publice, in viitoriu se se modifice conformu recerintieloru tempului, inse pána atuncea e negresitu de lipsa, cá se ne folosim de ce avemu, pentru cá nu mai asié vomu poté totu de-o-data indigitá efectele ei, in acesta privintia intre toti romanii d'in Transilvania, Ungaria forte putienu s'a lucratu, pentru aceea amu dorí, cá in tote pártile locuite de romani se facemu pasii necesari, si despre resultate se ne incunoscintiamu unii pre altii prin foi publice, pentru cá cu cátu va fi interetarea mai lalita, cu atáta trebue se se urgeze deslegarea cestiunei de nationalitate, si cu atátu mai tare potemu fi in dreptu, cum cá acest'a se va deslegá conformu dorintieloru nostre „Amu dorí, asié se fia.“

Somesianulu.

Putieni erau studiati prin scolele d'in strainitate; mai nici unulu n'aveá titluri academice; licentiatu si doctori nu se pomeniá pre atunci; si cu tote acestea, acei netitrati Romanu inestraratu cárti despre totu ce pote folosí si face se inainteze o societate; ni limpedia limb'a, ni deschisera ochii mintii, ne smulsera d'in intanereculu seculare alu calpaceloru fanariote, ni dederu intr'unu cuventu o literatura nationala, astfelu precum trebue se aiba o natiune civilisata.

Asta-di cu miile esu de vrin scolele nostre; cu sutele vinu pre fia-care dí juni studiati prin universitatile Franciei, Italiei, Germaniei; toti licentiatu, doctori, filosofi, teologi, filosofi si teologi absoluti.

Ei bine, cu tote aceste ilustratiuni literatur'a nu sporesce; limb'a in locu d'a se imbogati si imfrumsetia, se degrada; cárti cari se trateze despre sciintie, arte, maiestria si se se invetie in scole, nu se vedu esfudu la lumina; suntemu luminati, si in acelu-a-si timpu barbari; suntemu invetiati, si in acelu-a-si timpu nu scim cartu; suntemu patrioti, si in acelu-a-si timpu nu ne iubim patri'a.

Barbari suntemu, fiindu cá comunicativi nu suntemu; pentru cá nu lasámu nimicu in literaturu urmasiloru nostri, cá se ne judece. Egiptulu d'in anticitate cu toti intieptii lui, Russi'a si Turci'a cu loti invetiati loru, au fostu si sunt barbare, pentru cá n'au avutu, nu au cárti. . .

Nu scim cartu si mai cu séma cartu romanésca, cá-ci nu voim a spune si fratelui si vecinului, si totu Romanului cele ce amu invetiatu, cele ce avemu in capu, pentru cá astfelu se se pote folosí societatea intréga de rodele munciei nostre.

Ce ar' fi fostu candu nici Platone, nici Aristotele, nici Shakspeare, nici Bacon, nici Racine, nici Descart ni, nici Schiller, nici Goethe, nici Humboldt, nici Dante, nici Calderon, nici Phidias, nici Canova, nici Michel Ange, nici unu filosofu, nici unu poetu, nici unu pictoru, nici unu istoricu, nici unu astronomu, nici unulu d'in geniele cale tore pre scortiosulu pamentu, nimeni n'ar' fi lasatu nimicu scrisu, nimicu in fiintia urmasiloru sei, lipsindu intrég'a umanitate deluminele si stradiintiele loru?

Onorabila Redactiune!

In Nr. d'in 2. iunie, 21. maiu, a. c. allu „Albinei“ am cetitu unu articlu intre „Varietatile literari“ basatu pre neadeveru. Se dîce in articlu, cumcă cutare Dr. Alessandru Popoviciu au scrisu in limb'a rom. si au edatu una carte despre scaldela lui Ercole (Mehadia). Neadeverulu se pote pipal.

1) Popoviciu nu e Doctoru, ci numai chirurgu.

2) Are una diploma nemtiesca (d'in Germani'a) escamotata, care la noi nu are valoare pentru că d'insului nu-i este permisu a funcționa ca Doctoru.

3) apoi nu este nici romanu, că-ci d'insulu a studiatu chirugi'a cu mine in Pest'a, unde d'insulu atunci figură că ult. așerbu si tenerimea rom. nu scieă nemica de d'insulu, — era daca asta-di vrē sē treca de romanu, apoi negressitu va fi a. endu interesele salls.

4) Popoviciu nu are cultur'a scientifica spre a [poté scrie unu opu, dar' in fine opulu d'in cestiune este numai traducțiunea in limb'a romanesca de pre cea nemtiesca a Dlui Munk, medicu de regimentu, care au scrisu-o in annulu trecut, era Popoviciu au facutu unele modificatiuni, cari nu au nici o valoare pentru sciintia. Onorea dar' se cuvine numai acestui domnu si nici decătu lui Popoviciu, prin urmare Popoviciu nu are dreptulu d'a se numi autoru, ba nici d'a fi tradusu elu in romanesce opulu d'in cestiune; eu i cunosc tota sciintia lui si sciu, că nu este capace pentru asiē ce-va.

Mai departe se dice in articlu, că critic'a a sup'ra opului urmeza, — si eu sum acum forte curiosu, asceptu cu nerabdare acea critica. Redact. „Albinei“ inca i-am comunicatu aceste, ve rogu deci a dá atentiune acestui articlu si a nu-lu trece cu vederea. — Primiti, etc.

Scaldela lui Ercole langa Mehadia, 5. iunie, 1872.

Georgiu Petrescu m. p.
medicu c. r. de regintu.

VARIETATI.

*. Constituirea Societății Alexi-Sincaiane pre an. 1872/3 séu alu IV. a lu esistentiei salls templata in 8. iunie) Supraveghiatoriu Societății Rdiss. D. Can. Stefanu Biltiu intrandu in sal'a adunării între aplause entusiastice, se primesce cu o scurta vorbire bine sentita d'in partea vice-pres. Gregoriu Dragosiu; la care D. Supraveghiatoriu respunde cu caldura si afabilitate-i cunoscuta, indemnandu membrii la activitate, sustienudu totu una-data concordia si buna intelegerea intr'a sene, că-ce numai asiē, dice, se va poté ajunge scopulu adevratu allu Societății. Dupa care se proclama de presidente allu adunării. De facia e si D. conducatoriu Nicolau Moldovanu, care multumesc pentru increderea ce s'a pusu in densulu in anulu acestu-a si fostiloru oficiali, pentru ajutorulu prestatu in conducere. Adunarea exprime multumita si conducatoriu si fostiloru oficiali, si totu-una-

Nu iubim patria, că-ci acelu-a care a iubitu-o, acelu-a care si-a jertfitu o vietia de 70 de ani pentru dinsa, genulu Heliade, éca ce ni spuse elu cu 2 ani inaintea plecării sale d'entre noi: „Fara cărți nationale, fara literatura nationale, nu pote esiste, nici patria patriotismu: nici nationalitate; si éta caus'a, pentru ce paritii nostri aveamul multu doru de ale patriei, pentru că aveam fapta patriotismulu, fara a cunosce numele séu vorb'a cu care ne decoram noi in tote ocasiunile; cunosceam numai ale tieriei lor, si ceea ce cunosce omulu, aceea si pote iubi daca merita iubire.

„Noi inse cum potemu iubi tier'a, daca nu cunoschemu nici istoria ei nici limb'a ei.“ Nu suntem pessimisti. Imbolditi inse de ai desnadajduirii pinteni ne fragmentam creeri a affa tainciile cause ale acestei crise; ér spaimentati de amortirea generale, damu glasu pentru a ne audí cei ce voru si cei ce potu.

Credintia si entusiasmulu, nu simptomele de lastudine, sunt semele de vietia ale unui individ. ale unui poporu. Ne sustragemu d'in acestu siroiu... Cu cătu gandimu si resgandimu la obirs'a apatiei in care ne tereimu, cu atātu deslegarea problemei devine pentru noi mai imposibile.

Totu-si incercam.

Sunt generatiuni norocite, sunt generatiuni ce n'au norocu. Cele ce n'au norocu, sunt acele generatiuni venite in casuri rele, turtite, nabusite, că se dîcemu asiē între doue crise, candu totulu pare a se molesi séu turburu, candu evenimentele se paru facute pentru a descuragiá convictiunile si sperantiele, furisandu de o data unu scopu de multu timpu urmaritu, resturnandu fara veste directiunea lucrurilor.

Pentru ele, nu e nici o sudare favorabile. S'ar poté dice că aerulu si spaciulu li lipsescu... Fnice ale unui timpu de deceptiune si confusiune, ele porta marc'a césului in care au ajunsu in vietia publica; ele sunt sceptice séu chimerice pote, si un'a si alt'a totu de odata... Ele sémena c'o armata pestritia, baltata si confusa, mergundu dupa intemplanre fara legatura si fara siru... *

Acést'a sē fia vin'a amortirii de adi?

data D. Nicolau Moldovanu se aclama de nou de conducatoriu si pre anulu venitoriu. D-sa dechiară că nu voiesce a fi alesu decātu prin votu secretu. Dupa care se trece la votare si comisiunea verificatoria de 4, in frunte cu D. Supraveghi. dechiară, că d'in 54 votanti 51 voturi au es-situ d'in urna pentru D. Nicolau Moldovanu, care multumesc pentru increderea de nou puse in D-sa promite a collucrá si mai departe pentru prosperarea Societății. Apoi se pucece la alegerea oficialilor. Ioanu Goronu obtiene 31 de voturi si proclamaandu-se de presidente multumesc pentru incredere si dechiară, că primesce acestu oficiu până atunci până candu d'in caus'a lui nu se voru nasce ce-va pedece contr'a progresulu Societății. Petru Caba se alege de vice-presidente cu 29 voturi. Stefanu Rebreanu de notariu corespondentiloru cu 33 voturi; Ioanu Cupcea de notariu sidentinloru cu 29 voturi; Ioanu Dorosiu, cu aclamatiune de bibliotecariu; Ionu Cosbucu de cassariu cu 33 voturi si, in fine, Avramu Brebanu de controlorcu 28 voturi. Toti primidiu-si oficiele la cari i conchiama increderea majoritătii si-esprimu multumitele si se dechiară a lucrá d'in tote poteriile pentru benele si prosperarea Societății — Dupa acestea D. conducatoriu aduce multumit'a cea mai ferbinte Dlui supraveghiatoriu pentru buna-voirea si conducerea in acesta sidentia, la care respunde in termini scurti caldurosi, indemnandu pre membrii că sē faca inceputu bunu si in annulu venitoriu si cu deo-, sebire accentua asupra scrierei dupa principiulu etimologiei. Intre virate entusiastice se departa d'in sal'a adunării d'impreuna cu D. conducatoriu, éra membrii li uredia ambiloru multi anni! — Gherla, 13 Iunie 1872.

I. Goronu Stefan Rebreanu
presedinte. not. cres.

*. (Deputati alesi pentru camera reprezentantiloru Ungariei.) In cetatea Güns s'a alesu Dr. Falk; in Agria (Erlau) Alessandru Csiky; in Oláhfalu (Transsilvania) Ludovicu Urváry; in Cremnitiu Alessandru Hava s.

*. (Dreptu de tergu). Comunitatii Domsina, in confiniile militari romano-banatiche, i-s'a datu dreptulu d'a tienée preste annu patru terguri de tierre s, a nume: in dominec'a Floriloru dupa cal. vechiu, la 17. Iuliu 20. Noemvre, si la 1. Iannariu, aceste trei dupa cal. nou; éra tergu de septemana in tote dominecele pana la 9 1/2 ore demaneti'a, adeca inainte de S. liturgia.

(C'ol'a prima) d'in partea prima a „Cursulu de stenografia romana“, de Eug. Sucevanu, a aparutu in dil-lele aceste in Vien'a. „Stenografulu romanu“ apare la 3 septemane odata; cursulu va fi completu in 24 numeri. Pretiulu pre annu p. Austria 3 fl. v. a., pentru Romani'a si strainetate 8 franci. Abonam. se face la Redact. „Stenografulu“, Vien'a III. Mateusgasse nr. 9. — Atragemu deci d'in nou atentiunea o. publicu si recomandam cu tota caldura acesta foia de celu mai mare folosu si neincungiurata necesitate pentru noi romani.

Sciri electrice.

Zagrabia, 15. iunie. In urm'a unui colcuasu alu partit'a nationale, luat in sidentia sa

Sē fimu ore o generatiune nefericita, nascuta in timpu de deceptiune si confusiune, care de-si nelipsita de caracteru si inteligintia, nu potemu nimicu face pre drumulu propasirii? Nu credemu. Aiurea sē cautamu causele. Agitatiunea polit'ca mai totu-de-na'a a folositu lucrurile inteligintiei. — Ateuele, Florenti'a, Itali'a intréga, Franci'a, Angli'a ni dau netagaduite dovedi de acestu adeveru.

Véculu lui Pericles e véculu mare alu luptelor poporului atenienu. — Manzoni, Monti, Ugo Foscolo, Pindemonte, Parini, Alfieri, Coletta, Botla, Silvio, Pellico, etc., aparu tocmai candu Itali'a se fragmenta in o necurmata revolutiune politica.

Goethe, Schiller intindu aripele geniului lor in epoc'a resboielor si a schimbării constitutiunei corpului germanicu.

Walter Scott si Byron sunt contimpurarii uriasului duelu d'entre Franci'a si Albion.

Chateaubriand, Guizot, Lamartine, Cousin, Villemain, Lamennais, Thiers, V. Hugo, scriu in mediloculu sangera-ticiloru revolutiuni.

O data aceste trecute, aventulu literaturii se slabesc. Spiritulu pare a avé nevoia de spectacululu dramaticu alu luptelor si certelor intestine, asceptandu că d'in fumulu ierbe de pusca si alu sangelui versatu stroie pre campii de bataia geniulu sē se descepte.

Aplica-se acést'a la noi?

Agitatiunea politica sē nu fragmente tineretulu d'in Romaniaa dunaréna?

Velulu negru se fi imboditu totulu ce e verde in manosele holde ale vietiei latine d'in Oriente, si strainismulu sē fi secatu tote semfritile d'in sufletulu viitorimii? Nu.

Cause sunt d'o alta natura, natura complexa. Ele vinu d'in acea spoita si pretinsa civilizatiune, d'in ac'a spoita si pretinsa instructiune ce capetamu prin scumpele si sterpele nostre scole, că si prin scumpele si sterpele scoli d'in strainetate; ele vinu d'in grabnicia de a importá totulu, bol'a

de ieri, partit'a unionista s'a aretatu aplecata spre fusiune.

Zagrabia, 15. iunie. Negociatiunile de intelegere si apropiare între ambele partite se incepu mane. D'in partea nationaliloru s'au delegatu spre acestu scopu: Mihalovicu, Voncina, Mazuraniciu, Smaiciu, Iachiciu si Gerciciu; d'in partea unionistiloru: Prica, Prandau, Dutcoviciu, Cuseviciu, Crsnjaviciu si Iurcoviciu, Partit'a unionista cere verificarea necondiționata a tuturor deputatiloru unionisti; deputatiunea la diet'a d'in Pest'a si cea regnicolara sē conste diumetate d'in unionisti; in fine ceru, că presidiulu dietei sē fia ungurescu

Zagrabia 15. iunie. Diet'a s'a deschisu prin arci-epulu Mihalovicu. Presedinte de etate a fostu contele Erdödy, notariu provisoru: Macaneciu, Turelli, Kis si Riiciu; cei d'antātu nationali, cesti-a-lalti duoi guvernamentali. Episcopulu Strossmayer fū primitu si salutatu la intrare cu „sē traiesca“ agomotose atātu d'in partea dietei, cătu si a publiculu. Guvernulu a comandatu in dieta unu mare numeru de virilisti, chiaru si de acei-a, cari dupa lege n'au dreptu de votare. Rescriptulu regescu cere, dreptu documentu de loialitate, că mai inainte de tote sē se faca alegerile pentru diet'a pestana.

Laibach, 15. iunie. In procesulu de rescolare ce s'a intentatu contr'a tieraniloru d'in Carniolia superioare, 59 d'in 62 fure condamnati, cei mai multi la inchisore grea de duoi ani. Toti au apellatu.

Versalia 15. iunie. „Agence Havas“ anuncia, că Prussia a primitu in principiu negociatiunile referitorie la partile ocupate, si acést'a pre basea ratelor degiá rafuite si a garantiloru. Se asecura, că Thiers va merge asta-di la Parisu spre a conferá cu ambassadorulu germanu, contele Arnim.

Viena, 15 iunie. Diariulu „N. fr. Presse“ dîce, că visit'a imperatorelui Austriei la Berolinu, — carea va cadé între 2 si 10 septemvre, — in form'a sa esterna reprezenteza numai o contr'a-visita pentru visit'a de la Ischl si Salisburgi'a a imperatorelui Vilhelmu; cu tote acestea inse nu incape nice cea mai mica indoiele, că acést'a visita are si insemnetate mare politica.

Viena, 15. iunie. Foiele de aici atribuescu mare insemnetate caletorfei Maj. Sale la Berolinu,

csenomaniei, care ne topesce, ele vinu d'in spiritulu véculu, véculu materialismulu brutu, ce ne cercuiesce cugetarea pentru a nu ne inaltia mai pre susu de meschinulu trau; ele vinu de la indiferintia celoru multi, asuprirea celoru pucini, nenernicia celoru si mai pucini.

Dragostea patriei s'a cufundatu in dragostea lumii intregi, precum picatur'a d'in noru s'a amestecat in valurile Oceanului.

Némulu s'a intunecatatu in cosmos, si a iubi cosmulu, este a nu iubi nimicu. — Stupidu misantropu ce-si uredcé propri'a-i individualitate.

Pre candu generatiunea trecuta scia a storce d'in hold'a graiului romanu cuvintele adeverate, comora nepretinuta de cugetari inalte. de idei poetice, de simfiri duiose, unii d'in generatiunea de adi, cari se indeletnicescu cu scrisulu, ofticeose si lesnate cuvinte — semnulu a ofticeose si lesnate idei, — presaru in pretentioase loru scrieri, croindu lieb'a dupa cum li plesnescu prin capu, dupa felu de felu de sisteme, cari de cari mai pocite, mai intortocate. — Voru a imbracă unu nému intregu intr'unu surtucu nemtiescu séu o clamida romana.

Pre candu generatiunea trecuta opintia cu o nesecata rivna si cu grele fragmentari a nasce literatur'a nationale, cei de adi, indiferinti la lucrurile trecutulu, hulescu, si cu hulele altoru'a socotu a se laudá singuri; nedandu-si ostenel'a celu putienu a resfoi grelele pagine ale campiloru literaturii nostre, ale aceloru proroci, că se dîcemu asiē, in vietia nostra literaria, daca nu a sorbe d'in ele lumina, deschisulu mintii.

Nu stam ac'i a dovedi cele ce inaintaramu. Este destulu a spune că suntemu pre scar'a cea d'in urma a productiunii literarie între tote poporele Europei; si daca si acést'a productiune literaria ar' fi celu putienu romanesca, totu s'ar' mai miciorá dorerea remanendu-ni celu putienu speranti'a unei viitorie mai mari activitati, Dar'!... originalitatea este nationalitatea! Prim'a lipsindu, cea d'a dou'a sē mai fia?

(Va urmá.)

de ora-ce ea se considera ca prim'a actiune mai ponderosa a lui Andrassy, carea reversa ore-care lumina a supr'a scopurilor lui. Imperatoarele va fi insocitu de Andrassy, de ministrii Kuhn si Horst si, pote, si de ucu membru alu casei domitorie.

Geneva 15. iuniv. Siedint'a tribunalulu de arbitri s'a deschisu la media-d'i sub presiedin-

ti'a senotarelu italianu, cont. Sclopis. Tribunalulu de arbitri a fostu completu. La, 1 1/4 ora d. m. siedint'a amenatu pre luni; consultarile sunt secrete.

Zagrabia, 17. iuniv. Pentru negociarile de impacatiune s'a formatu unu comitetu de partita, constatoriu d'in cate 6 membri opositionali si 6 unionisti; cont. Stef. Erdody e alesu presiedinte.

Bursa de Viena de la 17. iuniv, 1872.

Table with 4 columns: Item (5% metall, Imprum. nat, Sorti d'in 1860, Act. de banca, Act. inst. creu.), Price, and Location (Londra, Argintu, Galbenu, Napoleond'or).

Propriet., edit. si red. respundiet. : ALES. ROMANU.

Advertisement for A. Friedmann, Vienn'a, Praterstrasse, 26. Features an illustration of an umbrella and lists various types of umbrellas and their prices under categories like 'Umbrelle de primavara', 'Umbrelle mari', and 'Elegantia suprema!'.

Large advertisement for Harthie, Bilete de visita, Sigille si alte requisite de scrisu. Includes a list of stationery items like envelopes, stamps, and pens, along with prices and contact information for A. Friedmann in Vienna.

Advertisement titled 'Anunciulu de cruceru a lui FRIEDMANN'. It lists a wide variety of stationery and office supplies, such as pens, ink, and paper, with detailed descriptions and prices.